

Brezplačen izobraževalno zabaven priročnik za majhne in velike

Pomlad
2016

SOBIVANJE

Družabna igra - varno v prometu

Pri čebeli doma

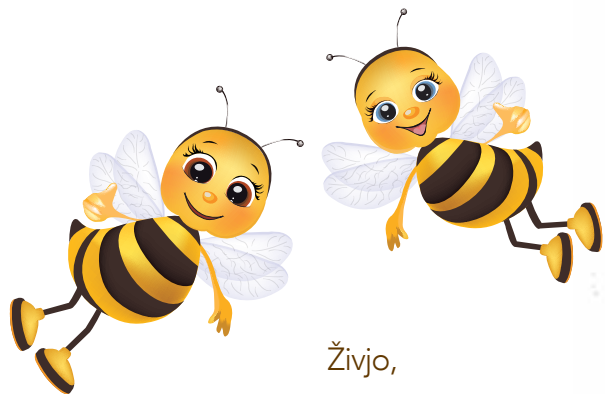
Izdelaj sam: vetrnica

Veriga prijateljstva

UVODNIK

Živjo,

mi se pa še ne poznamo, bzzzz bzzzz!
Sva kranjski čebelici Sobi in Vanja, najboljša prijatelja. Društvo Sobivanje, ki ga že dobro poznate po različnih dogodkih in natečajih za zdravo in bolj prijazno življenje, se je odločilo, da te razveseli še z revijo.

Še to morava povedati: revije nisva naredila čisto sama. Pomagali so nama tudi strokovni sodelavci z različnih področij, zato boš v njej našel veliko koristnih informacij.

Vsi si zelo želimo, da ti bo revija
Sobivanje všeč.

Sobi in Vanja

VSEBINA

SKRB ZA OKOLJE

- ★ Kranjska čebela se predstavi
- ★ KVIZ: Slovenske reke

ENERGIJA

NAREDI SAM:
Vetrnica

ŽIVIM ZDRAVO

NAREDI SAM:
Pridelaj svojo zelenjavo
NALOGA:
Mini trening

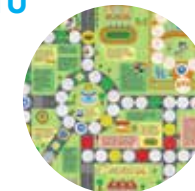
SPODBUJAMO PRIJATELJSTVO

NAGRADNI NATEČAJ:
Skoči v pravljico
Naredi sam:
VERIGA PRIJATELJSTVA

VARNOST V PROMETU

DRUŽABNA IGRA:
VARNO V PROMETU

NAGRADNO GESLO

ŽIVAL SE PREDSTAVI

KRANJSKA ČEBELA

KDO SMO?

Na svetu je okoli 20.000 vrst čebel. Jaz sem kranjska čebela – edinstvena vrsta, ki izvira iz Slovenije. Pravijo mi tudi kranjska sivka ali kranjica. Lahko se pohvalim, da je naša pasma druga najbolj razširjena čebelja pasma na svetu! Najdeš nas še v Avstriji, na Madžarskem, v Romuniji, na Hrvaškem, v Nemčiji ... Znale smo po svoji miroljubnosti in po tem, da pridno nabiramo med po gozdovih in po travnikih.

KAKŠNE SMO?

Kranjske čebele živimo v kolonijah. Naše družine so res veliki, saj štejejo okoli 40.000 članov. Vse čebele v panju imamo eno mamo, ki se imenuje matica in različne očete, ki se imenujejo troti. Matica je tudi naša poglavarka in skrbi za red v panju. Vsak dan izleže okoli 1.500 jajčec. Ker matica nikoli ne zapusti panja, ji čebele vsak dan prinašamo hrano, da ni lačna.

Na glavi imamo dve tipalnici, s katerimi zaznavamo vonj, rilček, s katerim nabiramo nektar, čeljust in pet oces. Imamo tri pare nog – najpomembnejšo nalogo ima zadnji par nog, saj na njem nosimo cvetni prah in dva para kril: par velikih kril in par majhnih kril. S polnim želodcem lahko preletimo 6 kilometrov dolgo pot.

Za 1 kg medu
moramo preleteti več
milijonov cvetov. Če bi to
pridelala ena čebela, to
pomeni 7 x poleteti
okoli Zemlje.

KAJ POČNEMO?

Nabiramo med, seveda. Naša zelo zelo pomembna naloga pa je tudi oprase je **rastlin, predvsem dreves**. Vsakič, ko nabiramo nektar, se na naše zadnje noge prime cvetni prah, ki ga odnesemo do drugega cveta in ga tako oprasimo. Če nas ne bi bilo, ne bi bilo jabolk, hrušk, češenj, marelic in drugega slastnega sadja. Še ena naša zelo pomembna naloga je skrb za naše otročičke: grejemo jih in hranimo. Poleg tega tudi čistimo panj, hodimo po vodo, izdelujemo voščene opeke in z njimi gradimo panj.

KJE ŽIVIMO?

Naše stanovanje se imenuje panj. Zunanji del panja nam naredi človek, običajno je iz lesa, pogosto ga tudi poslikajo.

Notranjost panja pa naredimo čebele same - iz voska, ki ga izločamo iz žlez na zadku. Pred panjem so stražarji, ki v panj spustijo samo stanovalce. Vsi stanovalci imajo enak vonj, ki ga stražarji takoj prepoznajo.

Ti je že kdo rekel,
da si »priden kot čebela«?
Res smo pridne, saj vsak
dan delamo od jutra
do večera.

KAJ JEMO?

Čebele jemo nektar. To je sladka snov, ki jo srkamo iz cvetov dreves in cvetic in je bogat vir energije za vse naše fizične aktivnosti. Za naše mladiče pa pripravljamo z beljakovinami bogato hrano: zaužijemo nektar in pelod ter ga nato izbljuvamo, da hrano za mladiče obogatimo še z našimi prebavnimi encimi.

NA POMOČ!

Zadnje čase smo čebele eliki nevarnosti. Ljudje škropite rastline s pesticidi, da bi dobili več pridelka in s tem nas zastrupljate. Pomisli: tretjina vse hrane na svetu zraste na rastlinah, ki jih oprasimo živali, največ čebele. Če me ne bomo oprasile rastlin, kdo jih bo? Niti roboti ne zmorejo prevzeti naše naloge. Čebele bomo preživele le, če boste ljudje nehali škropiti svoja polja s pesticidi.

DA BOMO LEPO ŽIVELI

(BESEDA STROKOVNJAKA)

Zemlja je naš dom in edini planet, na katerem lahko živimo. Ta planet nam daje vse, kar potrebujemo za življenje: hrano, vodo, naravne vire, energijo, elektriko, obleko ... Da bomo na tem planetu lahko dobro živeli mi in kasneje tudi naši vnuki, moramo biti do narave zelo prijazni in odgovorni. Vedeti moramo, da okolja in narave ne varujemo zaradi nje same ampak zaradi ohranjanja pogojev za življenje nas ljudi. Narava je naša prijateljica in zaveznica. Večkrat jo obišči in vsak dan skrbi za njeno dobro počutje: ločuj odpadke, varčuj z vodo, več hodi peš ...

Nada Pavšer, predsednica društva Sobivanje

PROJEKT SOBIVANJE: PESTROST SLOVENSКИH VODA

1478 > toliko otrok je z razmišljanji in ustvarjalnostjo sodelovalo pri projektu Pestrost slovenskih voda

47 > toliko šol in vrtcev je sodelovalo pri projektu

60 > toliko izdelkov smo prejeli na temo Pestrost slovenskih voda

sladka voda

VARČUJ S PITNO VODO

Če bi vso vodo na našem planetu lahko prelili v 100 kozarcev, bi bila v 97 kozarcih slana voda, v 2 kozarcih sladka voda in samo v 1 kozarcu bi bila pitna voda.

**Ker so viri pitne vode omejeni,
moramo z njo varčevati!**

SKRBJA
ZA
OKOLJE

pitna voda

KVIZ: SLOVENSKE REKE

1. Katera je najdaljša slovenska reka?

- A) Ljubljana
P) Sava
N) Mura
O) Drava

2. Kako se reče moškim, ki so po reki spravljali hlode v dolino?

- G) kovači
P) krojači
R) splavarji
F) steklarji

3. Koliko pritokov ima reka Ljubljana?

- E) nobenega
Z) 15
T) 6
I) 11

4. Kako imenujemo reko, ki teče v celoti ali delno pod zemeljskim površjem?

- O) Potok
D) Hudournik
T) Ponikalnica
I) Izvir

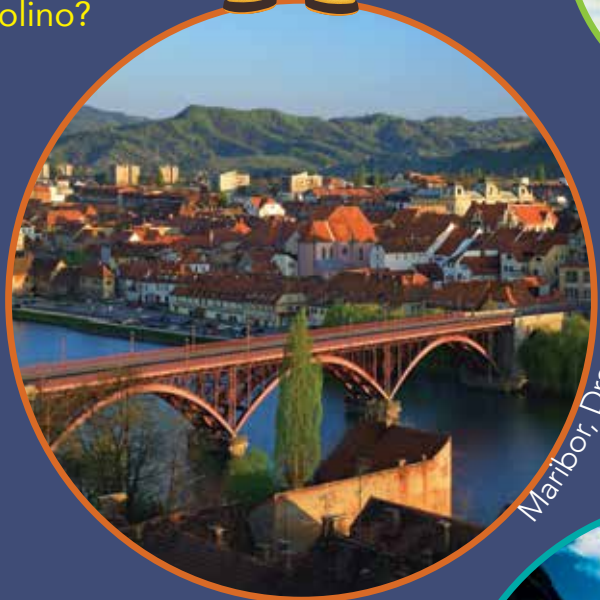
Mlin na Muri

Ljubljana

Tržič

Maribor, Drava

Kolpa

Soča

5. Katera reka teče več kot 100 km po slovenski meji?

- B) Mura
O) Kolpa
I) Drava
U) Sotla

6. Katera slovenska reka je znana po mlinih?

- K) Mura
A) Soča
L) Mirna
S) Krka

GESLO:

Reka, ki doseže morje ali jezero je »glavna reka«. Manjši vodotok, ki se združi z reko, pa imenujemo (vpiši črko pred pravilnim odgovorom na zgornjih 6 vprašanj):

- 1 2 3 4 5 6

Sava

SKRBE ZA OKOLJE

ENERGIJA

Energija je vsepovsod okoli nas prav vsak dan in ves dan. Prisotna je v različnih oblikah: svetloba, toplota, hrana, elektrika, bencin ... Glavni vir energije za naš planet je **Sonce**. Energijo proizvajaš tudi sam: s hrano se ustvari energija za dihanje, bitje srca, presnovo, delovanje možganov, govorjenje, gibanje ... Energija je potrebna tudi za delovanje vseh naprav in pripomočkov, ki nam omogočajo udobno življenje.

Za proizvodnjo energije uporabljamo dragocene naravne vire, ki jih imamo v omejeni količini (premog, olje, ali plin). Če varčuješ z energijo (če še ne veš kako, vprašaj starše), bodo naravni viri trajali dlje, manjša proizvodnja pa pomeni tudi manjše onesnaževanje okolja. V prihodnosti pa bomo večji delež energije proizvajali iz obnovljivih virov (veter, sonce, voda), ki ne onesnažujejo okolja.

★ Nižja tarifa za električno energijo velja od 22. do 6. ure med delavniki in ves dan ob sobotah, nedeljah in dela prostih dnevih. Kar precej denarja lahko privarčujete, če zaženete pralni stroj in pomivalni v tem času. Takrat je tudi najboljše likati.

VARČUJ Z ENERGIJO

★ Med gospodinjskimi aparati so daleč največji porabniki elektrike tisti, ki uravnavajo temperaturo zraka in vode – zamrzovalne skrinje in hladilniki. Na porabo energije najbolj vpliva nastavitev temperature – nižja je, večja je poraba.

ENERGETSKO ZNANJE ZA ODGOVORNO RAVNANJE

1.673 otrok se je prijavilo za sodelovanje pri projektu Energetsko znanje za odgovorno ravnanje
22 vrtcev in šol bo aktivno sodelovalo pri projektu

ENERGETSKA UČINKOVITOST

Znaš ravnati energijsko učinkovito?

Vpiši manjkajoče besede. Če rešiš ves test, znaš varčevati z energijo in tako pomagaš varovati svoje okolje in zdravje.

Deli nasvete tudi s svojo družino in prijatelji!

1. Povej odraslemu, če _____ pušča. Tako boste prihranili veliko vode in tudi račun za vodo bo nižji. **(apip)**

ALI SI VEDEL? Danes je še vedno veliko otrok in odraslih na svetu brez dostopa do čiste pitne vode. Podnebne spremembe lahko ob dosedanjem načinu uporabe vode pripeljejo do velike krize z vodo.

2. Poskrbi, da _____ ne bo uhajal skozi razpoke v oknih. Tako lahko iz hiše uide ogromno toplote, zato je račun za ogrevanje višji. **(karz)**

ALI SI VEDEL? Danes obstajajo tudi zelo energijsko učinkovita lesena okna. Pri nakupu takšnih oken odraslim lahko pomaga tudi država prek Eko sklada.

3. Nastavi _____ na sobno temperaturo ali manj. Če te kljub temu zebe, se raje topleje obleci. **(tatsomret)**

ALI SI VEDEL? Priporočena sobna temperatura je med 18 in 21°C. Ljudje tudi zato, da ohranimo toploto, nosimo oblačila, za hiše pa v ta namen uporabljamo izolacijo, ki jo pritrdimo na zunanje stene in strehe ali strop. Izolacij za hiše je več vrst, nekatere pa so iz naravnih materialov, kot so pluta, celuloza in celo ovčja volna!

4. Če ti je vroče, uporabi _____ namesto klimatske naprave. **(rotalitnev)**

ALI SI VEDEL? Pasivne oziroma skoraj nič-energijske in celovito obnovljene hiše klimatskih naprav sploh ne potrebujejo, saj imajo vgrajeno učinkovito prezračevanje z vračanjem toplote odpadnega zraka. V Sloveniji imamo tudi več takšnih vrtcev – enega si lahko ogledaš na fotografiji na sosednji strani!

5. S pomočjo odraslih zamenjaj stare žarnice z _____ žarnicami. Te so trajnejše in porabijo veliko manj elektrike! **(iminčrav)**
ALI SI VEDEL? Elektriko lahko pridobivamo tudi iz okolju prijaznih, obnovljivih virov energije, kot so sonce, voda in veter!

6. Ko uporabljaš _____, natisni le tisto, kar res potrebuješ in tiskaj obojestransko! **(kinlaksit)**

ALI SI VEDEL? Papir naredijo iz lesa oziroma lesne biomase, za kar je treba posekati veliko dreves. Namesto navadnega pa v trgovinah lahko kupiš recikliran papir in tako pripomoreš k temu, da se poseka manj dreves!

7. Če je le mogoče, raje pojdi peš, z avtobusom ali s _____ namesto z avtom. Tako boš pomagal ohranjati čistejši zrak. **(moselok)**
ALI SI VEDEL? Danes obstajajo tudi avtomobili na elektriko, ki ne potrebujejo bencina in ne ustvarjajo škodljivih izpuštov, ki so nevarni okolju in zdravju. O takšnem avtomobilu je že pred več kot 100 leti razmišljal znanstvenik in i zumitelj Nikola Tesla!

PSSST... V skrajni sili si pri reševanju lahko pomagaš z besedami premetankami v oklepaju!

Pasivni leseni montažni vrtec Moravče, zgrajen s pomočjo spodbude Eko sklada

Naredi sam:

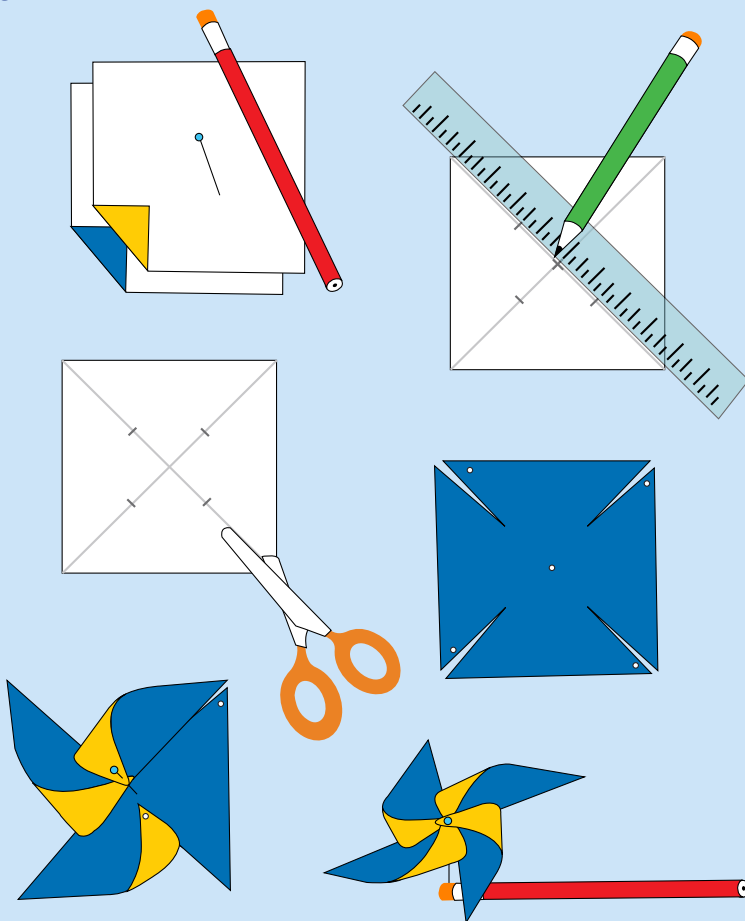
VETERNICA

Eden od naravi prijaznih načinov pridobivanja elektrike je tudi vetrnica, ki izkorišča obnovljive naravne vire - veter. Seveda mislimo na tiste velikanske vetrnice, ki segajo visoko v nebo. Morda si kakšno že videl.

Zdaj pa te bomo naučili, kako se naredi mala vetrnica. Taka pisana, ki se bo v tvoji roki nagajivo vrtela, ko bo zapihal veter. Pazljivo sledi navodilom in kmalu boš imel čisto svojo vetrnico! Če potrebuješ pri 5. in 6. koraku pomoč, prosi učiteljico, vzgojiteljico ali starše.

Potrebuješ:

- ★ 2 lista papirja (14 x 14 cm),
- ★ lepilo,
- ★ svinčnik in ravnilo,
- ★ škarje,
- ★ buciko ali žebliček za v pluto,
- ★ košček plute (rezino plutovinastega zamaška),
- ★ palico (lahko je za ražnjiče, lahko je barvica, kuhalnica ...).

1. Oba kvadrata papirja zlepi skupaj, da dobiš malo trši papir.
Nato pobarvaj obe strani (pike, proge, rožice ...) ali nanje nariši risbico.
2. Na papir s svinčnikom nariši obe diagonali. Pomagaj si z ravnilom.
3. S škarjami zareži po obeh črtah iz vseh štirih kotov proti sredini.
POZOR: vsakič se ustavi 2–3 cm od sredine vetrnice (tam, kjer se diagonali sekata) (glej sliko).
4. Primi vsak drugi krak ter ga zvij proti sredini (ne prepogni!).
To narediš štirikrat. Pri tem pazi, da se na sredini kraki prekrivajo. Sredino vetrnice, kjer se vsi štirje kraki stikajo, prebodi z buciko, nato pa z buciko prebodi še pluto.
5. Buciko (ali žebliček za v pluto), ki je šla skozi papir in skozi pluto, pritrdi na palico. JUHU! Imaš svojo vetrnico. Uživaj!

Če zunaj ne piha,
pihni v vetrnico ali se z
njo v roki zavrti okoli svoje
osi in vetrnica se bo
zavrtela.

ŽIVIM
ZDRAVO

KAJ POMENI ŽIVETI ZDRAVO?

Bi rad bil zdrav? Potem živi zdravo. Za to, da živiš zdravo, ne rabiš denarja. Potrebuješ samo željo in voljo. Poskusi in videl boš, da je živeti zdravo prav zabavno. Povabi tudi prijatelje, bo še bolj fino.

1. BODI NA SVEŽEM ZRAKU.

Bodi veliko zunaj, na svežem zraku in ne pred televizorjem ali za računalnikom. Če zunaj srečaš prijatelja je to tisočkrat več vredno, kot če ga srečaš na računalniku.

3. JEJ ZDRAVO HRANO

Si že pridelal kakšno zelenjavo? Poskusi in videl boš, kako je slastno vse, kar prideláš sam. V tej številki ti zaupamo, katera semena so najbolj prava izbira za vrtek na balkonu.

5. BODI DOBRE VOLJE

Veseli ljudje so bolj zdravi, kot tisti, ki vedno godrnjajo in so slabe volje. dar ????

2. GIBAJ SE!

Tvoje telo bo zelo veselo, če ga boš uporabljal: hodi, teči, skači, pleši, igray se z žogo ... S prijatelji se greste lahko nešteto igrice: I ovljenje, skrivanje, ristanč ...

4. PIJ VODO

Za žejo pij vodo. Sladki sokovi in pijače z mehurčki te ne odžejajo in v njih je veliko sladkorja. Prav zaradi sladkih pijač postane veliko otrok preveč debelih.

(BESEDA STROKOVNJAKA)

PRIDELAJ SVOJO ZELENJAVO

Vsi znamo skrbeti za rože v lončkih. Pa bi znal samostojno vzgojiti tudi glavo solate? Seveda! Tudi solato lahko vzgojiš kot lončnico! Naj ti postane pridelovanje domače zelenjave izziv. Tako v stanovanju kot na domači gredici lahko vzgojiš svoj pridelek. Hkrati tudi prispevaš k ohranjanju narave, zmanjšuješ onesnaževanje ter ohranjaš pljuča našega planeta. Rastline namreč s fotosintezo proizvajajo kisik.

Si za izziv? Pridruži se nam in sledi nasvetom v mali šoli vrtnarjenja.

Lucija Šušteršič Grah, svetovalka za prehrano po licenci AFP

MALA ŠOLA VRTNARJENJA

Katero znanje je najbolj pomembno? Zagotovo znanje, da sam prideláš hrano. Če pride do težkih časov, ti bo to znanje rešilo življenje.

Si že kdaj posejal kakšno zelenjavo? Poskusi, ni težko. Če doma nimate vrta, se tega lahko lotiš kar na domačem balkonu ali na okenski polici. Potrebuješ korito ali lonec za rože, zemljo in semena. Seme poseješ v zemljo, pridno ga zalivaj in kmalu bo vzkalilo.

ŽIVIM
ZDRAVO

Semena, ki so primerna za gojenje v lončkih ali koritih marca, aprila maja:

Češnjev paradižnik, solata, redkvice, kreša, rukola, jagode, peteršilj, bazilika, por, kumare

SI VEDEL?

Najbolj zdrava je tista zelenjava, ki jo pridelamo sami. Taka zelenjava je najbolj sveža, saj jo lahko poješ že minutko po tem, ko si jo odtrgal, zato ima največ hranilnih snovi in vitaminov.

Rastline potrebujejo:

1. Svetlobo

2. Vodo

3. Gnojenje

PRIPOROČILO

V eni vrečki je zelo veliko semen. Če vsak od prijateljev kupi eno vrečko s semeni in si jih med sabo izmenjate, bo imel vsak od vas na balkonu veliko različnih rastlin.

NA VRTU

JAGODE

Jagode, ki so prezimile na vrtu lahko presadimo tudi v cvetlični lonec. Dno napolnimo s kamni in lubjem, da omogočimo prehajanje vode in preprečimo uhajanje prsti. Lonec napolnimo z zemljo ter v jamico položimo izrevano rastlino, ki smo ji odstranili suhe živice. Poravnamo okoliško prst ter zmerno zalivamo. Lonec postavimo na sončno stran. Jagode v loncih bodo zacvetele in obrodile.

MLADA ČEBULA

Zdaj je čas za sajenje mlade čebule. Gredici zrahljamo prst ter odmerimo površino za čebulček. Letos ga bomo nasadili poleg pora. Čebulico zasadimo in jo le do polovice zagrebemo s prstjo. Kmalu se bo bolj čvrsto okoreninila ter pognala liste. Čebula s svojim značilnim vonjem tudi odganja vsiljivce.

ŽIVIM
ZDRAVO

(BESEDA STROKOVNJAKA)

KDAJ LAHKO ZAČNES TRENIRATI?

Mlajšim otrokom (6 – 10 let) priporočam, da najprej preizkušajo različne športe. Zelo je dobro, da se želiš gibati, se igrati, se zabavati in družiti s prijatelji. Do desetega leta pa večina otrok že ugotovi, kateri šport jih najbolj zanima. Če te kakšen šport zelo zelo privlači, morda v vašem kraju obstaja možnost, da ga začneš trenirati. Pozanimaj se! Vsekakor pa ti zelo priporočam, da se udeležuješ aktivnosti gibanja Živim zdravo, kjer boš lahko razvijal svoje gibalne sposobnosti, spoznaval različne oblike vadbe in igre ter se družil in sodeloval z vrstniki na igrišču. Rezultati niso pomembni, važno je sodelovati.

Matjaž Jakopič, NK Bravo

Lani je več kot 3900 otrok tekmovalo v malem nogometu in med dvema ognjema ter se preizkusilo na spretnostnem poligonu. Bi rad poskusil tudi ti?

Utrinek z dogodka Živim zdravo z osnovne šole Lava Celje (24.4.2015)

Projekt Sobivanje: ŽIVIM ZDRAVO

4078 > toliko otrok se je prijavilo na projekt Živim zdravo

180 > toliko odličnih zdravih receptov smo prejeli lansko leto

15 > toliko dogodkov po vsej Sloveniji bomo organizirali v 2016 v sklopu projekta Živim zdravo

420 > REKORDNO število otrok, ki so se udeležili dogodka v sklopu projekta Živim zdravo. Tako pridni so bili na osnovni šoli Lava v Celju. V malem nogometu, med dvema ognjema in na spretnostnem poligonu so se pomerili kar vsi učenci na šoli! Sledila je pogostitev in nagrade najboljšim. Res je bilo fino videti toliko živahnih otrok na kupu.

NALOGA: MINI TRENING

Veš, zakaj so športniki tako dobri?

Zato, ker vztrajno trenirajo. Če vadiš pogosto, začneš dosegati boljše rezultate.

Postavi se v položaj za sklece. Obe nogi sta v širini ramen, z rokama se spusti na podlakti.

Komolca sta točno pod rameni, pokršena za 90 stopinj. Koliko časa zdržiš tako? Poskusi!

Prijatelj ali starši naj štopajo, kako dolgo lahko zdržiš v takem položaju.

Zapiši si rezultat. Videl boš, da boš zdržal vedno več časa.

	PON	TOR	SRE	ČET	PET	SOB	NED
1. teden							
2. teden							
3. teden							
4. teden							
5. teden							
6. teden							
7. teden							
8. teden							

PRIJATELJSTVO

(BESEDA STROKOVNJAKA)

KAJ POMENI PRIJATELJSTVO?

Najlepša stvar, je imeti prijatelja ali prijateljico. Počutiš se močan in varen, skupaj sta radovedna, igriva, nikoli vama ni dolgčas. Delita si skrivnosti, pripovedujeta si zgodbe in gradita svet, kjer imaš posebne moči. Svet prijateljev je svet zgodb, skrivnosti, svet, kjer je vse mogoče. Prijatelji si med sabo pomagajo, držijo skupaj in ne pustijo, da se zgodi krivica ali da je komu hudo. Tudi dobri prijatelji se včasih skregajo, ampak se znajo med seboj tudi hitro pobotati in še bolj držijo skupaj. Zaradi dobrega prijatelja si tako vesel, da se ne da povedati!

dr. Katarina Kompan Erzar (Študijsko raziskovalni center za družino)

PROJEKT SOBIVANJE: SPODBUJAMO PRIJATELJSTVO

2738 > toliko otrok je z razmišljanji in ustvarjalnostjo sodelovalo pri projektu Spodbujamo prijateljstvo

70 > toliko šol in vrtcev je sodelovalo pri projektu

150 > toliko različnih izdelkov izvirnih izdelkov smo prejeli na natečaj

DOMIŠLJIJA: SKOČI V PRAVLJICO

Skupaj s prijatelji izberite eno od znanih pravljic. Kdo vse nastopa v njej? Kaj se v pravljici zgodi?

Zdaj pa si predstavljaj, da bi lahko skočil v to pravljico tudi ti. Kako bi se obnašal kot pravi prijatelj, kaj bi naredil in kako bi se dogajanje zaradi tega spremenilo?

Zelo smo radovedni, kaj si si izmisliš. Napiši novo verzijo poznane pravljice, v kateri se izkažeš kot pravi prijatelj.

Pravljico nam pošlji najkasneje do 10. avgusta na:
Društvo Sobivanje, Cesta v Kleče 9, 1000 Ljubljana

Med vsemi pravljicarji bomo izžrebali dobitnika krasne knjige. Nagrajenec bo objavljen v naslednji številki, ki izide konec septembra.

Kaj bi se zgodilo, če bi skočil v pravljico Rdeča kapica? Ali pa v Sneguljčico? Kaj pa, če bi bil najboljši prijatelj 7 kozličkov?

NAREDI SAM: VERIGA PRIJATELJSTVA

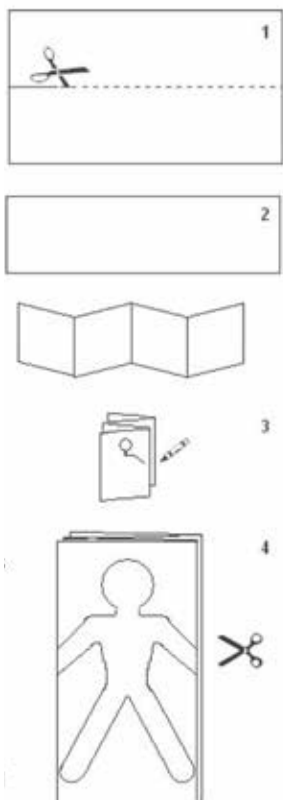
NE POZABI! ljudi razveseljuj
tudi, ko boš to nalogo zaključil!
Prav vsak dan in vsak trenutek je
primeren, da nekoga osrečiš. Prav
vsak dan in vsak trenutek je
primeren, da nekoga osrečiš.

Naloga:

Razveseli prijatelja, sošolca, starše, tete, učiteljice ... Kako?
Načinov je mnogo, saj veš. Lahko se samo nasmehneš, lahko mu
kaj posodiš, lahko zapoješ pesmico, lahko mu kaj pomagaš, lahko
prineseš rožo ali narišeš risbico, lahko poveš, da ga imaš rad, lahko
poveš, kaj na njem ti je všeč ... Vsakič, ko boš nekoga razveselil, človečku
nariši smejoča se usta, ga pobarvaj in na zadnjo stran napiši, kaj dobrega si
naredil. Ko boš pobarval vseh 8 človečkov, lahko s sošolci ustvarite res dolgo
verigo prijateljstva – zlepite skupaj svoje verige prijateljstva in jih prilepite na steno.

PRIJATELJSTVO

**Če bi vsak od nas osrečeval ljudi okoli
sebe, bi se vsi imeli čudovito.**

Iz papirja naredi dolg trak, tako kot je
prikazano spodaj. Nastalo bo 8 človečkov.

1. List papirja po dolgem pregani na pol in
ga razreži
2. Oba dela zlepi skupaj, da dobiš trak
3. Trak prepogni na pol, nato pa še enkrat
na pol in nato še enkrat na pol
4. Nato izreži človečka
5. Če si vse naredil prav, si dobil
verigo 8 človečkov. BRAVO!
Zdaj pa pojdi v akcijo prijateljstva!

KAKO BOŠ VAREN V PROMETU?

S svojim vsakodnevnim ravnanjem lahko veliko prispevaš k večji prometni varnosti.

Med vožnjo bodi vedno pripet.

Ko **hodiš ali kolesariš**, upoštevaj prometna pravila in znake. Ko si **pešec**, uporabljalj **odsevnike** in kadar **kolesariš** imej na glavi vedno **zaščitno čelado**. Če opaziš, da kdo od odraslih ne upošteva prometnih predpisov, ga na to prijazno opozori. Želim si, da bi tako skupaj spreminjali svet v bolj varen, zdrav in okolju prijazen.

Mag. Igor Velov, direktor Javne agencije Republike Slovenije za varnost prometa
(Logo AVP in www.avp-rs.si)

Vrtec Mavrica Trebnje -
mentorici Jožica Bevec in
Sabina Podlogar

SI VEDEL? Otroci nimamo tako širokega vidnega polja kot odrasli in zato kasneje vidimo vozila, ki prihajajo z leve ali desne. Zato pred prečkanjem ceste **VEDNO** poglej levo in desno.

Lahko tudi dvakrat, ne le enkrat.

VARNOST V
PROMETU

OŠ Ledina -
mentorica Irena Šimenc
Mihalič

PROJEKT SOBIVANJE: VARNO V VRTEC IN ŠOLO

2.728 > toliko otrok se je prijavilo za sodelovanje na natečaju Varno v vrtec in šolo

42 > toliko šol in vrtcev iz cele Slovenije je sodelovalo na natečaju
18 toliko dogodkov na temo varnosti v prometu smo izpeljali v vrtcih in šolah

6 > toliko nagrad bomo podelili na zaključnem Festivalu Sobivanja:
3 za najboljše izdelke osnovnih šol in 3 za najboljše izdelke vrtcev.

VARNOST V
PROMETU

Varnostni pas - naš najboljši prijatelj

Raziskovalci Inštituta za civilizacijo in kulturo smo skupaj s sodelavci Slovenskega avto kluba obiskali osnovnošolce in jim zastavili preprosto vprašanje, na katerega ne poznamo odgovora:

Zakaj se ljudje ne pripenjajo z varnostnim pasom, če pa vedo, da je to ena najpomembnejših varnostnih naprav v avtu?

Otroci iz 30 osnovnih šol po Sloveniji skupaj z nami iščejo odgovore. Ugotovili smo, da ni nobenega opravičljivega razloga, zakaj se kdo ne bi pripenjal. Vsi vemo, da se je treba pripeti in vsi vemo, zakaj je to dobro.

Vsakič, ko se usedete v avto, ne pozabite na svojega najboljšega prijatelja - varnostni pas. Pripnite se! In na objem varnostnega pasu spomnite tudi starše.

Andrej Brglez,
direktor Inštituta za
civilizacijo in kulturo

Pobarvaj

Čez cesto samo
na zebri!

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA INFRASTRUKTURO
DIREKCIJA REPUBLIKE SLOVENIJE ZA INFRASTRUKTURO

POŠTAR PAVLI SE PREDSTAVI

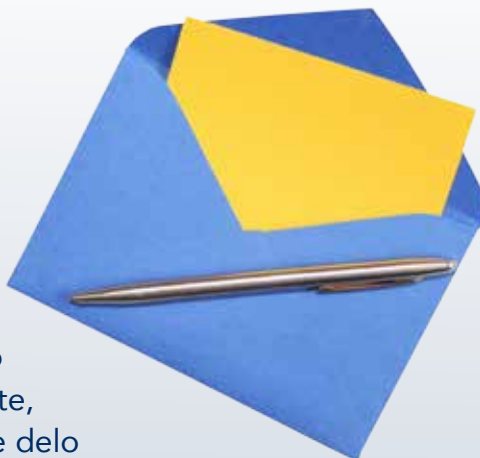
Pozdravljeni!

Ime mi je poštar Pavli. Vsi me imajo radi, ker sem vedno dobre volje in se rad pogovarjam. Name se lahko zanesete, saj vedno dostavim prav vse, kar imam v svoji torbi. Svoje delo vedno zagnano opravljam – ko sije sonce, piha veter, dežuje ali sneži.

V moji veliki, črni torbi – pravim ji **poštna torba**, nosim veliko raznolikih obvestil: pisma, razglednice, voščilnice, položnice, reklame ipd.

Tudi babice in dedki radi poklepetajo z mano. Zelo so veseli, ko jim prinesem kakšno pismo ali razglednico s pozdravi njihovih prijateljev in vnukov.

Res je, da namesto kartic zdaj pogosto pošljemo kar SMS, ampak **kartice in voščilnico so nekaj čisto drugega. Veliko bolj se jih razveselimo!**

Da lahko odnesem voščilnico na pravi naslov je treba nanjo pravilno in čitljivo napisati naslov. Komu jo boš poslal? Babici in dedku ali prijatelju? Ne pozabi prilepiti poštne znamke!

Ste vedeli, da smo Slovenci svojo prvo poštno znamko dobili 26. junija 1991 ter da poštne znamke izdajajo vse države sveta? Na njih so lahko pomembni ljudje ali zgradbe, spomini na pomembne dogodke, simboli držav, rastline, živali.

Oglasno sporočilo

Za vas sem pripravil nagradno vprašanje, razmislite in odgovorite, saj bom izžrebal pet nagrajencev, ki bodo prejeli praktična darilca.

Rešitev – črko pred
pravilnim odgovorom –
pošlji do 30. junija 2016
na naslov:
POŠTAR PAVLI,
Slomškov trg 10,
2500 MARIBOR.

Z najlepšimi željami,
Poštar Pavli

Koliko bo v letošnjem
letu stara prva slovenska
poštna znamka?

A) 10 let.
B) 25 let.
C) 100 let.

SLOVENIJA KOT
JO VIDIMO
OTROCI

(BESEDA STROKOVNJAKA)

ODPRIMO OČI

Gotovo se strinjate z mano:

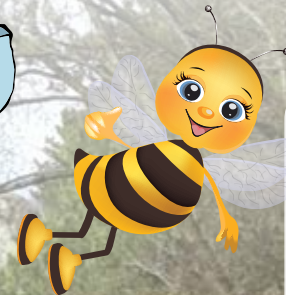
Slovenija je prav pravljica.

Na tako majhnem prostoru imamo čisto vse: jame, morje, gore, ravnino, reke, jezera ... Lepo vas je videti, da znate opazovati in opaziti vse te lepote. Nam, starejšim, se zdi veliko lepot kar samoumevnih in jih niti ne opazimo niti ne cenimo več. Zato bi se vam na tem mestu v imenu vseh odraslih rad zahvalil, ker nas učite ponovno odkrivati in doživljati lepote naše dežele. Res nam ni treba daleč, da bi odkrili kakšen nov kraj. Samo oči moramo odpreti, pa je že bližnji potok ali gozd lahko najbolj zanimiv kraj na svetu.

Tomaž Oršič, profesor geografije in zgodovine

POHOD PO NEODKRITEM KRASU

Društvo Sobivanje vas vabi na pohod po izredno slikovitem in nedotaknjem delu Krasa, ki vas bo s svojo čarobnostjo očaral in navdušil. Pot je izredno pestra in barvita, vodila vas bo skozi slikovite kraške vasice, čarobni kraški gozd, ki v sebi skriva tudi kakšno pozabljeno trdnjavo, spustili se boste v skrivnostno sotesko reke Glinščice, ki je stoletja povezovala morje z notranjostjo, na poti trase bivše železnice Divača – Trst pa boste za trenutek lahko celo celozrli morje.

Po poti boste spoznavali dobrote lokalnih pridelovalcev, na cilju pohoda pa vas čaka presenečenje.

Nekaj osnovnih informacij:

Datum: nedelja, 29. maj 2014

Začetek: v vasi Beka (občina Kozina) med 8.00 in 9.30 uro

Dolžina pohoda: približno 11 km

Trajanje pohoda: približno 3,5 ure

Vodenje: pohodniki sledijo oznakam na poti

Primernost: lahka do srednje težka pot, za vse starostne skupine

Cilj: v vasi Beka

Prijava je obvezna in sicer po elektronski pošti: pohod@društvo-sobivanje.si.

Ob prijavi vam pošljemo več informacij in podroben zemljevid pohoda.

V primeru dežja pohod odpade.

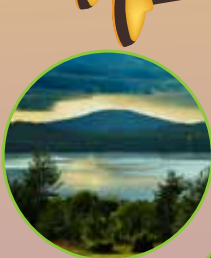
SLOVENIJA KOT
JO VIDIMO
OTROCI

NAGRADNI NATEČAJ:

SLOVENIJA KOT JO VIDIMO OTROCI

Kje v tvoji okolici si videl
nekaj lepega, zanimivega ali nenavadnega?
Primi starše za roko in jim pojdi to pokazat. Nato
jih prosi, da ti še oni pokažejo nekaj, kar je všeč
njim. Tako se boste vsi urili v opazovanju in
iskanju lepega.

Če se k projektu na vaši šoli ali vrtcu niste prijavi, vas prosimo,
da nam pošljete spisek 10 krajev, kamor bi peljali prijatelja, ki bi
prišel k vam na obisk iz druge države. Morda je to kraj, kjer ste
se zelo zabavali. Kraj, o katerem ste slišali ali brali? Ali pa kraj,
kamor si že dolgo želite iti.

Staknite glave s prijatelji in učiteljico oziroma vzgojiteljico ter
skupaj napišite spisek. Med vsemi prispelimi odgovori
bomo izžrebali 5 najboljših razredov oziroma
skupin in jih nagradili s škatlo
presenečenja.

Zemljevid z naj kraji za otroke

V naslednji številki Sobivanje želimo vse bralce še
posebej razveseliti. Pripravili bomo zemljevid z
NAJ kraji za otroke! V zemljevid bomo vključili
kraje, ki ste nam jih boste poslali otroci
kot nalogo pri projektu »Slovenija –
kot jo vidimo otroci«.

Kaj priporočáš?
Pravilčno deželo,
jezero, bazen, morda
kakšen hrib,
doživljajski ali
adrenalinski
park?

2693 > toliko otrok se je prijavilo za sodelovanje
pri projektu Slovenija – kot jo vidimo otroci
56 > toliko šol in vrtcev sodeluje pri projektu
12 > toliko občin je podprlo projekt

SPOMLADANSKO NAGRADNO GESLO

Tako, pa smo na koncu revije.
Še enkrat jo pozorno preglej in opazi boš nekaj
zanimivega – družbo nama delajo črke!

Prepiši črke od začetka do konca
revije v enakem zaporedju in dobi boš
spomladansko geslo.

Na geslo in ga do 10. avgusta pošlji na: Društvo Sobivanje, Cesta v Kleče 9 1000 Ljubljana

REVIJO SO OMOGOČILI

 POŠTA SLOVENIJE

 Eko sklad
Slovenski okoljski javni sklad
Eco Fund
Slovenian Environmental Public Fund

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA INFRASTRUKTURO
DIREKCIJA REPUBLIKE SLOVENIJE ZA INFRASTRUKTURO

 **Telekom
Slovenije**

Sobivanje – brezplačna revija za otroke in starše, maj 2016. Letnik 1, številka 1. Nosilec projekta: Sobivanje – Društvo za trajnostni razvoj. Izdajatelj: Bomark d.o.o., Cesta v Kleče 9, 1000 Ljubljana. Odgovorna urednika: Borut Petelin in Meta Škedelj. Redakcija: Sobivanje – Društvo za trajnostni razvoj, Andreja Šeme. Ideje in besedila: Andreja Šeme. Strokovni sodelavci: Andrej Brglez, Matjaž Jakopič, dr. Lia Katarina Kompan Erzar, Tomaž Oršič, Nada Pavšer, Lucija Šušteršič, mag. Igor Velov. Jezikovni pregled: Nataša Korazija. Likovno uredništvo, oblikovanje in ilustracije: Nina Marselan. Fotografije: Shutterstock oziroma navedeni avtorji. Tisk: Grafika Soča d.o.o. Natisnjeno v 16.000 izvodih. Vsebina je zaščiteno avtorsko delo in jo je brez pisnega dovoljenja nosilca projekta prepovedano razmnoževati v kakršnikoli obliki.

Kaj naj storimo z odsluženim mobitelom?

Mobilni telefoni, tablice in baterije vsebujejo okolju škodljive sestavine, zato je pomembno, da jih po izteku njihove življenjske dobe ne vržemo v smeti, ampak jih odnesemo tja, kjer bodo zanje primerno poskrbeli, na primer v Telekomov center.

V Telekomu Slovenije smo družbeno odgovorni in poskrbimo tudi za varno in okolju prijazno odstranitev naprav v reciklažo. Kar 80 % mobitela lahko namreč recikliramo. Načina za to sta dva. Pri prvem načinu se aparat razstavi, izloči vredne kovine, ostale materiale pa pretopi za ponovno uporabo. Druga možnost je, da se ohišje mobilnikov zmelje, pri tem pa se izloči kovine, ki se jih nato pretopi in uporabi za odlitke. Prav tako se stopi plastične dele, tako dobljena plastika pa se lahko ponovno uporabi. Tudi tipkovnice, LCD-ekrani, SIM-kartice, antene in mikrofoni se lahko ponovno uporabijo.

Zato je najbolje, da odslužene mobilne naprave in baterije, odnesemo tja, kjer smo jih kupili, v Telekomov center ali na posebna zbirna mesta, od koder gredo naprave v reciklažo in preostanek v ustrezno deponijo. Seveda pa lahko mobitel, ki še deluje, tudi podarimo komu, ki ga potrebuje.

www.telekom.si

Oglasno sporočilo

FESTIVAL

Sobivanja

Za otroke in družine

Petek, 20. maj 2016, od 10.00 ure dalje
BTC Ljubljana – otroški adrenalinski park (pri Atlantisu)

VABLJENI

Vstopnine ni!

Športna tekmovanja in bogat animacijski program za otroke!